

Zažij den v přírodě

Na tento výlet si přibalte velkou svačinu i oběd a dobré boty. Trasa měří lehce přes 11 km a není okruhem s návratem do Jaroměřic. Kratší variantu lze absolvovat z vesnice Příštpo - cca 6,5 km. Pro návrat autobusem se dá využít spojení ze zastávky Rozkoš nebo Pulkov (s přestupem). Žlutá trasa údolím Rokytne začíná na náměstí v Jaroměřicích a vede dolů kolem zámeckého parku k mostu přes řeku. Pokud je brána parku otevřená, neváhejte si ho prohlédnout, neboť se jedná o jeden z nejhezčích francouzských parků u nás, ozdobený navíc překrásnou siluetou zámku. Jeho součástí je zde zatím líně tekoucí říčka Rokytne, spoutaná do nevelkého umělého koryta.

1. Státní zámek

zamek-jaromerice.cz

Státní zámek Jaroměřice nad Rokytinou byl vybudován v 16. století v době renesance za vlády rodu Meziříčských z Lomnice. Do své barokní podoby byl přestavěn za vlády nejvýznamnějšího rodu, který v Jaroměřicích panoval, a to Questenberků. Přestavba proběhla v 1. polovině 18. století podle návrhu známého rakouského architekta J. Prandtauera. Současně vznikla i zámecká zahrada ve francouzském a anglickém stylu. Po smrti Jana Adama Qeustenberka v roce 1752 se panství ujal Dominik Ondřej Kounic-Rittberg-Questenberk. V roce 1897 bylo panství pod vládou Rudolfa Kristiána z Vrbna-Bruntálu, který měl za manželku bavorskou princeznu Elvíru. Ta se po jeho smrti v roce 1927 stala dědičkou panství. Elvíra Vrbnová zemřela v roce 1943. Jelikož neměla žádné dědice, koupily velkostatek se zámkem říšské dráhy, po osvobození byl zkonfiskován a zpřístupněn veřejnosti. Do roku 1986 se v prostorách nacházelo několik tříd základní školy, do roku 1997 zde fungovala školní jídelna a městská knihovna.

2. Špitál s kaplí sv. Kateřiny

jaromericenr.cz

Cestou z parku se vám do cesty postaví Špitál s kaplí sv. Kateřiny. Špitál v Jaroměřicích nad Rokytinou existoval již v letech 1382, ale svou barokní podobu dostal za rodu Questenberků v letech 1671-1672. Součástí objektu je i bylinková zahrádka, která je ideálním místem k relaxaci a odpočinku. V současné době čeká Špitál na rekonstrukci a veřejnosti je v letní sezóně přístupná jen bylinková zahrádka. Od Špitálu budete pokračovat po žluté turistické značce ulicí Čelakovského, směrem k zahrádkářské kolonii a mezi poli ven z Jaroměřic.

3. Mlýn Královec

Zhruba na půli cesty mezi Jaroměřicemi a obcí Příštpo se nachází Mlýn Královec, který se řadí mezi nejstarší mlýny, které byly podél řeky Rokytne vybudovány. První zmínka pochází z roku 1303. Po zrušení mlýna v roce 1905 sloužil objekt zprvu jako lihovar, státní statek, semenářství, sušárna brambor, pěstírna žampionů a v 90. letech minulého století dokonce i jako malá jatka. Zchátralá budova mlýna je v soukromých rukou a pro veřejnost je nepřístupná.

4. Lom Královec

Kousek od mlýna vám do cesty vstoupí Lom Královec.

Kámen se lámal v Královečném boroví od nepaměti. Zřejmě byl využit i při stavbě zámku a chrámu sv. Markéty v Jaroměřicích nad Rokytnou. Až do roku 1946 byl kámen klepán ručně, od roku 1947 byla zahájena strojní výroba. Donedávna se zde těžily durbachity a granity třebíčského masivu. Kamenolom je stále v provozu.

5. Skála Justýnka

Dále budete pokračovat do vesnice Příštpo. První písemná zmínka o obci Příštpo pochází z roku 1190. Typický krajinný ráz údolí Rokytné se ukáže za posledními domy Příštpa. Ne nadarmo je obec Příštpo vstupní branou do přírodního parku Rokytná. Prvním zastavením za Příštpem je Skála Justýnka. Podle pověsti obdržela desetimetrová skála své pojmenování v období třicetileté války, kdy Sádek obléhala švédská vojska. Dívka tohoto jména se dala před jedním vojákem na útěk a nešťastnou náhodou se ze skály zřítla. Pronásledovatele na koni prý potkal stejný osud.

6. Březinovy skály

Dalším skalním útvarem na cestě jsou Březinovy skály, které nesou pojmenování po významném básníkovi Otokaru Březinovi, který do údolí chodíval, aby přemítal nad svou poezií. Otokar Březina vlastním jménem Václav Jebavý byl český básník a spisovatel. Narodil se v roce 1868 v Počátkách. Jako učitel působil v Jaroměřicích nad Rokytnou od roku 1901 do roku 1925. Mezi jeho nejvýznamnější díla patří Tajemné dálky a Svítání na západě. Básník zemřel v Jaroměřicích nad Rokytnou v roce 1929 a je pochován na místním hřbitově. Ve městě se nachází i muzeum, které je věnováno nejen jeho tvorbě, ale i osobnímu životu.

7. Jedlový les

Za Březinovými skalami narazíte na přírodní rezervaci Jedlový les. Důvodem ochrany přírodní rezervace je výskyt přirozených dubohabřin, suťových lesů, lesních okrajů a lesních lemů s výskytem významných druhů rostlin a živočichů. Rozloha zaujímá 47,6 ha. Přírodní rezervace byla vyhlášena v roce 1988 a přehlášená v roce 2013 původně nesla název V jedli. Chráněné území je obklopeno i stejnojmennou evropsky významnou lokalitou. Ze zvířeny, která území obývá, stojí za zmínku datel černý, strakapoud velký, netopýr černý, ledňáček říční nebo perleťovec prostřední, mezi nejvýznamnější rostliny, které se v rezervaci vyskytují, patří sněženka podsněžník, ostrice křivoklasá, brambořík nachový a plicník měkký.

8. Spálený dub

Dále zamíříte ke Spálenému dubu. Je to chráněný památný strom České republiky. Druhem je to dub letní a jeho stáří je 350 až 400 let. Výšku má 32 m a obvod kmene je 5,75 m.

Zde můžete na odpočívadle sníst svou svačinu či oběd.

9. Hraniční kameny a zřícenina hradku Pulkov

Na trase od Spáleného dubu můžeme spatřit několik historických kamenů. Hraniční kameny byly nejspíše instalovány za doby Marie Terezie a Josefa II. při pozemkové reformě v 18. století. Hraniční kameny s letopočty 1724–1777 vyznačují hranice panství Hostim – Myslibořice – Hrotovice. Mimo tyto kameny jsou v údolí ještě hraniční kameny, které vymezují mlynářské pole a lesy, patřící k pulkovskému mlýnu. Hraničníky jsou umístěny na okraji lesa a vymezují hranici mezi lesem a zemědělskými pozemky. Bohužel jim není věnována žádná péče, často jsou vyvrácené nebo dokonce zapadlé v zemi.

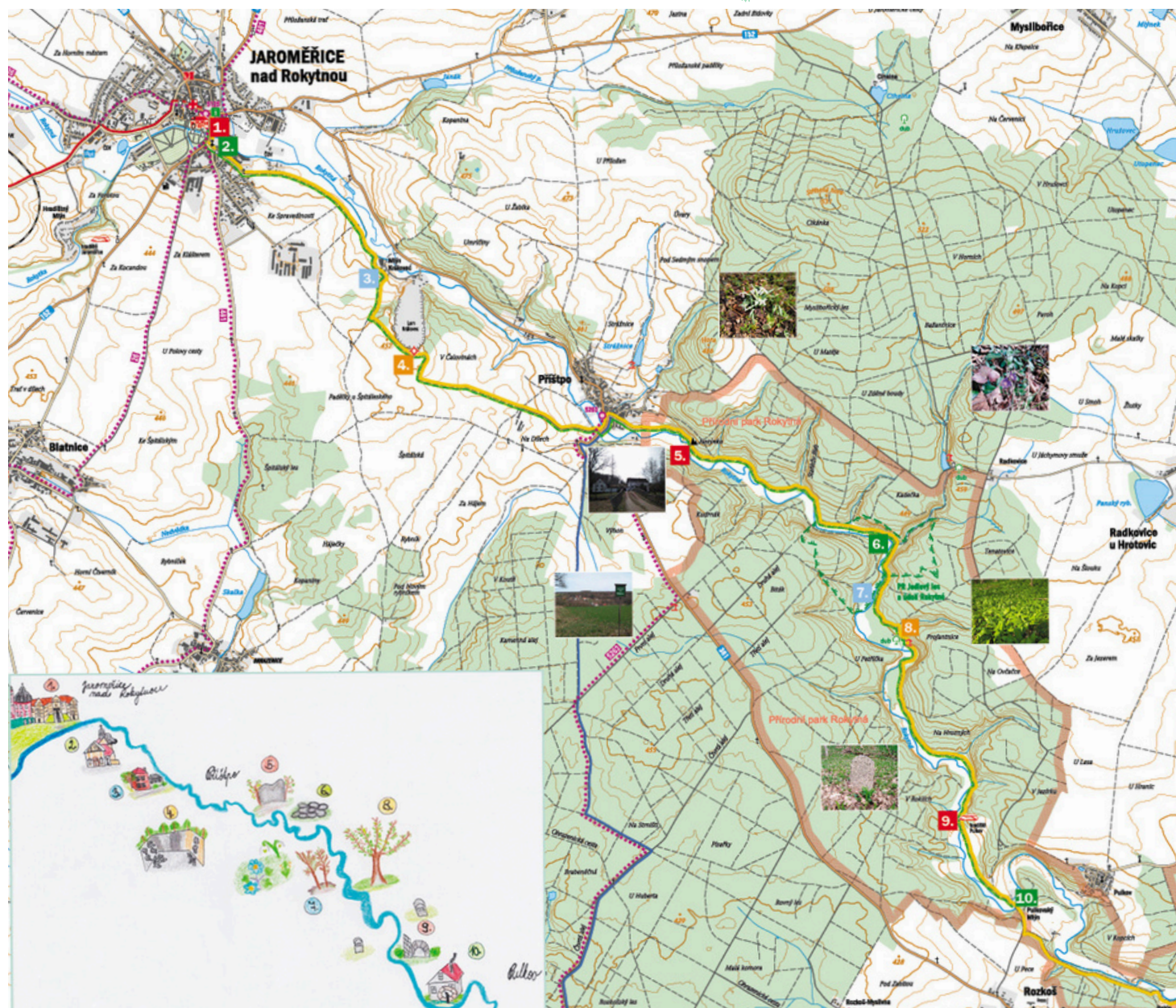
Existence hradku Pulkov není do dnešních dob nijak historicky podložena. Existoval dříve, než byla založena vesnice Pulkov (1571) a dokonce dříve než pulkovský mlýn. Původní název hradku není znám. Odbornou veřejností byl objeven až v roce 1985. Lichoběžníkový půdorys s rozměry 26 x 20 m je ze tří stran obklopen valem, který je až 12 m široký. Na ploše je patrná velká prohlubeň, která svědčí o stavení, na severní straně hradku se nachází i zbytky zdiva.

10. Pulkovský mlýn

Zřícenina mlýna se nachází na samotě v zátočině řeky Rokytné, která se v místech dvojí. Samotné koryto je slabší, jelikož je větší část vody odváděna náhonem do mlýna. Pulkovský mlýn je závěrečným bodem naší procházky.

Přírodní park Rokytná

Údolí kolem Rokytné bylo vyhlášeno v roce 1978 jako oblast klidu a v roce 1996 přehlášeno na přírodní park. Předmětem jeho ochrany je přirozeně meandrující tok Rokytné a Rouchovanky. Celková rozloha parku činí 5 320 ha. V dávných dobách vedla údolím Římská cesta, později nazývána Kněžnina, podle kněžny Elvíry Vrbnové, což je doloženo v nejstarší katastrální mapě Jaroměřic nad Rokytnou. Procházky údolím byly velice oblíbené u Elvíry Vrbnové, která vlastnila jaroměřické panství od roku 1927. Cesta údolím byla dlouhá a nebezpečná. Z jedné strany byla strážena tvrzí v Příštpě, druhý konec byl strážěn pulkovským hradkem, na jehož místě končí i naše naučná stezka.

+420 775 547 522

mks@jaromericenr.cz

Komenského 996
675 51 Jaroměřice n. Rok.